

Sygnatura akt I C 1477/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 13-02-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Bartosik

po rozpoznaniu w dniu 13-02-2017 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa D. W.

przeciwko A. I.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego A. I. na rzecz powoda D. W. kwotę 4.658,58 zł (cztery tysiące sześćset pięćdziesiąt osiem złotych 58/100) z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 25.02.2015r. do dnia 31.12.2015r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016r do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. rozdziela stosunkowo koszty procesu i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 587,00 zł.

SSR Katarzyna Porada-Łaska

Sygn. akt I C 1477/16

UZASADNIENIE

W dniu 29.02.2016 r. powód D. W. wystąpił z powództwem przeciwko A. I. o zapłatę 7.194,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 2.535,56 zł od dnia 14.12.2013 r. do dnia zapłaty,
- 4.658,58 zł od dnia 25.02.2015 r. do dnia zapłaty,

oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód stwierdził, że prowadzi działalność gospodarczą, a pozwany dwukrotnie dokonywał u niego zakupu części samochodowych, na co powód wystawiał mu faktury z odroczonej terminem płatności, których pozwany nie uregulował mimo upływu terminów zapłaty.

W dniu 11.04.2016 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu, wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. I Nc 711/16, który utracił moc na skutek sprzeciwu pozwanego.

Pozwany D. W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu, przyznając że dokonywał zakupu towarów u powoda, jednakże w okresie wcześniejszym niż wskazany w datach sprzedaży wynikających z przedstawionych przez powoda dwóch faktur; ze względu na konflikt z powodem zaprzestał dokonywania u niego zakupów na przełomie 2012 i 2013 r., przestał też prowadzić działalność gospodarczą, a zatem powinny być mu

ewentualnie wystawiane paragony fiskalne, nie zaś faktury. Pozwany zaprzeczył aby nabył towary wymienione w obu fakturach załączonych do pozwu, stwierdził iż wcześniej dokumenty te nie były mu znane, a co do faktury nr (...) podniósł zarzut przedawnienia.

W piśmie z 30.05.2016 r. powód podtrzymał żądanie pozwu, podnosząc że do momentu braku zapłaty za wystawione faktury nie było między nim a pozwanym żadnego konfliktu, a ogólnikowe stwierdzenie pozwanego, iż powód nie wykazał dochodzonego roszczenia oznacza że pozwany nie kwestionuje wprost żądania pozwu. Było tak, że pozwany dokonywał zamówień w formie ustnej, często w imieniu innych podmiotów, co było usprawiedliwione specyfiką jego pracy. Z kolei odnośnie faktur, to pozwany osobiście je odbierał, odmawiając ich podpisywania.

Sąd ustalił, co następuje.

Powód D. W. prowadzi działalność gospodarczą (...) w K., zajmując się sprzedażą części samochodowych. W zakresie swojej działalności powód współpracował w latach 2007 – 2013 z pozwanym A. I., który nabywał od niego tego rodzaju akcesoria z odroczonym terminem płatności i wykorzystywał je przy pracy w charakterze mechanika samochodowego. Współpraca ta została zakończona w 2013 r., ponieważ pozwany zaczął zalegać z coraz większymi kwotami i na coraz dłuższe okresy. Ostatnią partię towaru o wartości 2.535,56 zł z odroczonym terminem płatności sprzedał pozwanemu pod koniec 2013 r. pracownik powoda M. B. (1).

Pozwany biorąc towary od powoda, dokonywał płatności po pewnym czasie od pobrania towaru, biorąc fakturę na nazwiska osób, na rzecz których sam wykonywał usługi naprawcze, co było uzasadnione specyfiką wykonywanych przez niego napraw (pracował bez zarejestrowania działalności gospodarczej), a także okolicznością, że czasem też zwracał nie wykorzystane przy naprawach części, za które w takim wypadku nie płacił. Z tego też względu w okresie współpracy powód nie wystawiał na pozwanego faktur ani też nie paragonów fiskalnych do momentu definitywnego wskazania przez pozwanego, czy ma być wystawiona faktura na nazwisko jego klienta, czy też zwraca nie wykorzystane części. Na moment zakończenia współpracy oprócz wskazanej kwoty 2.535,56 zł, pozwany zalegał jeszcze wobec powoda z zapłatą za towary o łącznej wartości 4.658,58 zł.

(dowód: zeznania D. W. przesłuchanego w charakterze powoda k 53v-54 w zw. z k 58; zeznania A. I. przesłuchanego w charakterze pozwanego k 54v-55 w zw. z k 58v; zeznania świadka M. B. (2) k 55-56; zeznania świadka J. J. (1) k 56-57)

Po ostatnim wydaniu towaru, kiedy po określonym czasie nie doszło do zapłaty ani zwrócenia nie wykorzystanych części, powód wystawił pozwanemu na dokonane zakupy faktury VAT:

- z dnia 6.12.2013 r. nr (...) na kwotę 2.535,56 zł z terminem płatności w dniu 13.12.2013 r. – dotyczącą ostatniej partii wydanego towaru z odroczonym terminem płatności;

- z dnia 17.12.2015 r. nr (...) na kwotę 4.658,58 zł z terminem płatności w dniu 24.02.2015 r. – dotyczącą wszystkich wcześniej wydanych, a nie zapłaconych, w latach 2012 – 2013 towarów;

łącznie faktury na kwotę 7.194,14 zł.

Od momentu wystawienia faktury z 6.12.2013 r. powód dokonywał sporadycznych zakupów w firmie powoda, lecz już zawsze za gotówkę. Powód bezskutecznie wzywał pozwanego do zapłaty wskazanych faktur w pismach z 22.04.2015 r. i 19.02.2016 r.

(dowód: faktury k 4, 5, 16, 17; wezwania do zapłaty k 51-52, 7-8, zeznania D. W. przesłuchanego w charakterze powoda k 53v-54 w zw. z k 58; zeznania świadka M. B. (2) k 55-56)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów, których prawdziwość i wiarygodność nie budzi wątpliwości.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom powoda oraz świadków M. B. i J. J..

Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań pozwanego, że w 2013 r. nie brał on już żadnych części od powoda z odroczonym terminem płatności, a ich współpraca ustała z końcem 2012 r., jak również aby na moment jej zakończenia pozwany nie miał żadnych zaległości w stosunku do powoda, który próbował wręczać mu jakieś nienależne faktury.

W tym zakresie zeznania pozwanego są bowiem sprzeczne z uznanymi za wiarygodne zeznaniami powoda oraz zeznaniami świadków M. B. (2) i J. J. (1), z których wynika, że pozwany zakupił od powoda towary wskazane w fakturach i w momencie zaprzestania współpracy z powodem miał zadłużenie w stosunku do niego i zdawał sobie sprawę, że kwoty wymienione w wystawionych przez powoda fakturach odpowiadają wartości pobranych przez niego towarów. Nielogiczne jest też, aby pozwany miał nie reagować na próby wymuszenia przez powoda nienależnej zapłaty, gdyby towary faktycznie nie zostały na te kwoty pobrane. Zeznania pozwanego w pozostałym zakresie zasługują na wiarę.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne, a mianowicie do kwoty 4.658,58 zł wraz z odsetkami i w tym zakresie podlega uwzględnieniu, natomiast w pozostałej części, czyli co do kwoty 2.535,56 zł z odsetkami nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Niewątpliwie powód wydał pozwanemu akcesoria samochodowe wyszczególnione w fakturze nr (...), na podstawie której dochodzi zapłaty kwoty 4.658,58 zł, a pozwany nie zapłacił umówionej ceny sprzedaży. Z tego względu wskazana kwota podlega zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda.

Sąd nie uznał za uzasadnione zarzutów pozwanego, że powód nie wykazał dochodzonego roszczenia, ponieważ dowodem na istnienie tego roszczenia są uznane za wiarygodne zeznania powoda oraz świadków. Wskazać też trzeba, że gdyby pozwany nie popadł w zadłużenie w stosunku do powoda, to należałoby przyjąć, iż nie doszłoby przecież do zerwania współpracy stron, która musiała być także dla pozwanego korzystna, skoro wydawano mu towary, które mógł ewentualnie zwracać, a także udzielano mu odroczenia terminu płatności.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie 1. wyroku, zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.658,58 zł.

Na podstawie art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzekł się zarzutu przedawnienia. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi 10 lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczenia wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej (...) lata. W przypadku umowy sprzedaży przepisem szczególnym jest art. 554 k.c., wedle którego roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne; jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie doszło więc do przedawnienia roszczenia przysługującego powodowi w stosunku do pozwanego, a udokumentowanego fakturą nr (...), z terminem płatności przypadającym w dniu 13.12.2013 r., przy czym termin przedawnienia upłynął z dniem 13.12.2015 r., a więc przed wniesieniem pozwu, co czyni skutecznym podniesienie przez pozwanego w tym zakresie zarzutu przedawnienia. Wraz z przedawnieniem się należności głównej za ten okres, doszło do przedawnienia się pozostałych roszczeń z niej wynikających, przede wszystkim roszczenia odsetkowego.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż pozwany – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika – zarzut przedawnienia podniósł wyraźnie (k. 25V) jedynie wobec roszczeń wynikających z faktury z dnia 6.12.2013 r. nr (...).

Nie zmienił on stanowiska w tym przedmiocie po wysłuchaniu twierdzeń powoda złożonych na rozprawie w dniu 21.11.2016 r. co do okresu, dokonywania zakupów rzeczy objętych fakturą z 17.02.2015 r.

Zatem co do kwoty 2.535,56 zł z odsetkami powództwo podlega oddaleniu w punkcie 2. wyroku.

Sąd nie uznał aby doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 na skutek tzw. niewłaściwego uznania roszczenia, poprzez ustne oświadczenie pozwanego w trakcie rozmów z powodem w 2014 r. Należy bowiem zauważyć, że w niniejszej sprawie mimo wystawienia tylko dwóch faktur, obejmowały one zbiorczo wiele różnych długów pozwanego i odpowiadających im wierzytelności powoda, powstałych na skutek odrębnych czynności prawnych przez dłuższy okres. Powód dokonał zsumowania wielu poszczególnych umów sprzedaży zawartych z pozwanym, traktując je jako jeden stosunek prawny, a więc zarazem i jeden dług, podczas gdy powstało tyle stosunków prawnych ile było faktycznych sprzedaży.

Dla przyjęcia uznania niewłaściwego roszczenia, prowadzącego do przerwania biegu terminu przedawnienia, niezbędne jest aby składając swoje oświadczenie dłużnik z rozeznaniem dawał wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca ze skonkretyzowanego stosunku prawnego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 16.03.2012 r., IV CSK 366/11, publ. Legalis nr 490955). Tymczasem w niniejszej sprawie w 2014 r., kiedy to pozwany miał obiecywać powodowi spłatę całego zadłużenia, nie doszło nawet jeszcze do wystawienia przez powoda drugiej faktury, obejmującej pozostałą część dochodzonych roszczeń; nastąpiło to dopiero w dniu 17.02.2015 r. Dopiero też od tego momentu pozwany mógł mieć całkowitą pewność co do rozmiaru swojego zadłużenia w stosunku do powoda, a przynajmniej tego ile ten będzie się w dalszym ciągu od niego domagał. Jednocześnie na tym etapie kontaktów powoda z pozwanym, gdy doszło już do zerwania ich współpracy, oczywiste było to, że w tym przypadku nie nastąpi taka sytuacja jak dotychczas, że pozwany wystąpi o wystawienie faktury bezpośrednio na rzecz swojego własnego kontrahenta, czy też zwróci pobrane towary.

Uznaniem roszczenia nie jest każda wypowiedź zawierająca sformułowanie stwierdzające istnienia danego roszczenia, lecz dopiero taka wypowiedź, która nie tylko stanowi potwierdzenie długu, dzięki czemu powstaje dowód jego istnienia, ale jest sformułowana w taki sposób, że rodzi po stronie wierzyciela uzasadnione oczekiwanie na dobrowolne spełnienie świadczenia, co z kolei usprawiedliwia jego bezczynność w dochodzeniu roszczenia (tak M. Pyziak Szafnicka [w:] „Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz”, teza 29 do art. 122 kc, publ. LEX 2009). Istotne jest więc przy ocenie charakteru wypowiedzi dłużnika pod kątem wypełnienia przesłanki z art. 123 § 1 pkt 2 k.c., czy w danym kontekście sytuacyjnym sprawy, bierność wierzyciela prowadząca do upływu terminu przedawnienia była usprawiedliwiona treścią i okolicznościami złożenia tego oświadczenia, że może oczekiwać na rychłe spełnienie świadczenia (tak Sąd Najwyższy w wyrokach: z 26.11.2004 r., I CK 279/04, publ. Legalis nr 80164; z 11.08.2011 r., I CSK 703/10, publ. OSNC - Zb. dodatkowy 2012 D/poz. 70). W przedmiotowej sprawie po wzięciu pod uwagę wszystkich ww. okoliczności należy uznać, że powód jako wierzyciel nie mógł rozsądnie oczekiwać, iż pozwany dobrowolnie spełni świadczenie.

W konkluzji należy uznać iż nie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia odnośnie roszczenia co do którego powód podniósł zarzut przedawnienia.

O odsetkach od kwoty odszkodowania dochodzonego pozwem orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. i zostały one zasądzone od dnia 25.02.2015 r.

Przy tym przy orzekaniu w przedmiocie odsetek uwzględniono okoliczność, że ustawą z dnia 9.10.2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1.01.2015 r., doszło do zmiany treści art. 359 § 2 k.c. i art. 481 § 2 k.c., w których wprowadzono – w miejsce dotychczasowych jednolitych odsetek ustawowych – nową kategorię odsetek ustawowych za opóźnienie. Przepis przejściowy zawarty w art. 56 ustawy nowelizującej z 9.10.2015 r. nakazuje do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosować przepisy dotychczasowe. Tak więc o odsetkach orzeczono zasądając je od przyznanych kwot do dnia 31.12.2015 r. w wysokości

dotychczasowych odsetek ustawowych, a od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty – w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie wprowadzonych nowymi przepisami.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie **3.** na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. Uwzględniając, że powód wygrał co do kwoty 4.658,58 zł, a żądał 7.194,14 zł, a zatem powód wygrał sprawę w 65 %, a pozwany – w 35 %.

Powód poniósł wydatki w wysokości 250 zł opłaty od pozwu i 2.417 zł kosztów zastępstwa procesowego, łącznie 2.667 zł. Z kolei pozwany poniósł koszty 2.417 zł zastępstwa procesowego. Łącznie strony wyniosły 5.084 zł. Skoro powód powinien był ponieść 35 % z tej kwoty tj. 1.779 zł, a poniósł 2.667 zł, to zasądzeniu na jego rzecz od pozwanego podlega kwota **888,00 zł** (a nie, jak omyłkowo podano w wyroku 587,00 zł; sprostowano postanowieniem z 6.03.2017 r.)

SSR Katarzyna Porada – Łaska